

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/172/2019
Identifikačné číslo spisu: 1112217000
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1112217000.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: H. V., narodený XX. L. XXXX, trvale bytom v Y., J. XXXX/X, právne zastúpený: JUDr. Lubomír Müller, usadený euroadvokát, so sídlom kancelárie v Prahe, Česká republika, Symfonická 1496/9, proti žalovanému: Slovenská republika, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21 C 112/2012, konajúc o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2019 č. k. 9 Co 10/2019-199, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2019 č. k. 9 Co 10/2019-199 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenu 29. mája 2012 Okresnému súde Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) domáhal, aby žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 50 000 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne od 8. mája 2012 a tiež náklady právneho zastúpenia vo výške 1 067,52 eur. V žalobe uviedol, že rozsudkom Vojenského obvodného súdu Banská Bystrica zo 16. apríla 1985 sp. zn. 1 T 42/85 bol uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa ustanovenia § 269 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne (od 19. februára 1985 do 19. februára 1987, vrátane väzby). Ďalším rozsudkom (Vojenského obvodného súdu Banská Bystrica z 8. decembra 1989 sp. zn. 3 T 140/98) bol žalobca opätovne uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa ustanovenia § 269 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Vo výkone väzby bol od 25. októbra 1989 do 5. decembra 1989, do výkonu trestu odňatia slobody nenastúpil z dôvodu, že na danú trestnú vec sa neskôr vzťahovala amnestia. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 29. novembra 2010 sp. zn. 1 Nt 61/2010 v znení uznesenia Krajského súdu Trenčín z 11. augusta 2011 č. k. 23 Tos 47/2011-75 bola v uvedených trestných veciach povolená obnova konania a oba rozsudky boli zrušené. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 13. septembra 2011 sp. zn. 1 Tv 5/2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. septembra 2011, bolo jeho trestné stíhanie zastavené pre

neprípustnosť z dôvodu porušenia zásady ne bis in idem. Žalobca zastával názor, že z týchto dôvodov mu vznikol nárok na náhradu nemateriálnej ujmy, pri posudzovaní, ktorého treba vziať do úvahy, že došlo k jeho nezákonnému väzneniu a neustále mu hrozilo, že bude opakovane povolávaný do vojenskej služby a následne odsúdený. Spresnil, že celkovo bol vo výkone trestu odňatia slobody spolu s výkonom väzby 24 mesiacov v rokoch 1985 až 1987 a 1 mesiac a 12 dní v roku 1989. Za každý deň väznenia žiadal priznať náhradu vo výške 34,25 eur, resp. 63,94 eur. Na súd sa obrátil z dôvodu, že žalovaný odmietol vyhovieť jeho žiadosti zo 7. novembra 2011 o náhradu nemajetkovej ujmy.

2. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 30. januára 2014 č. k. 21 C 112/2012-74 v spojení s doplniacím rozsudkom z 24. marca 2014 č. k. 21 C 112/2012-92 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť do 3 dní žalobcovi sumu 25.000 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 8. mája 2012 do zaplatenia a na účet právneho zástupcu žalobcu trovy konania vo výške 2 589,69 eur; vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a so zreteľom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) súd prvej inštancie považoval rozhodnutia, ktorými bol žalobcovi uložený výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody za nezákonné rozhodnutia podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Nárok žalobcu na odškodnenie posúdil podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii (ďalej len „zákon č. 119/1990 Zb.“) nakoľko mal za to, že zákon č. 119/1990 Zb. vo vzťahu k zákonu č. 58/1969 Zb. predstavuje špeciálnu právnu úpravu, lebo obsahuje osobitné ustanovenia vzťahujúce sa na prípady poškodených osôb v súvislosti so zrušenými odsudzujúcimi súdnymi rozhodnutiami za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti zákon označoval za trestné, umožňuje rýchle preskúmanie prípadov týchto osôb a zabezpečuje im primerané hmotné odškodnenie. Keďže ani jeden z uvedených zákonov neupravoval náhradu nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu treba posúdiť podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), ako aj čl. 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prípade žalobcu boli splnené predpoklady pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že vydaním nezákonných rozhodnutí došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, bola znížená jeho dôstojnosť a ovplyvnený jeho súkromný život, čo sa negatívne odrazilo aj na jeho psychickom stave. Následky zásahu do práv žalobcu, za ktoré zodpovedá žalovaný, boli tak vysokej intenzity a závažnosti, že postačujúcim by nebolo poskytnutie iného zadošťučinenia. Výšku tejto náhrady určil súd prvej inštancie voľnou úvahou s prihliadnutím na ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). O úrokoch z omeškania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením prvý deň po dni, keď mu uplynula lehota na plnenie. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške, hoci mal v časti náhrady nemajetkovej ujmy úspech len čiastočný (ustanovenie § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

4. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 9. júna 2016 sp. zn. 9 Co 344/2014 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 427,98 eur. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil. Odvolací súd sa s jeho dôvodmi stotožnil, pričom zohľadnil tiež existenciu reálnej hrozby, že žalobca bude aj v budúcnosti za rovnaký trestný čin naďalej opakovane odsudzovaný a že k naplneniu tejto hrozby nedošlo len vďaka zmenám spoločenských pomerov. Súdom prvej inštancie určenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd považoval za primeranú následkom, ktorým bol žalobca vystavený a s ktorými sa musel vo svojom živote vyrovnávať.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal 5. októbra 2016 žalovaný dovolanie s tým, že je prípustné

podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, lebo súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa jeho názoru je dovolanie (v časti úrokov z omeškania) prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, lebo napadnuté rozhodnutie v tejto časti záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolanie vo zvyšnej časti je prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, lebo napadnuté rozhodnutie tu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

6. Najvyšší súd o podanom dovolaní žalovaného rozhodol tak, že žalovaný dôvodne namietal existenciu procesnej vady v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, po zistení, ktorej najvyšší súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júna 2016 sp. zn. 9 Co 344/2014. Dovolateľ v rámci svojho odvolania namietal pochybenie súdu prvej inštancie v otázke priznania náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi na základe čl. 5 ods. 5 Dohovoru. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie v tejto otázke rozhodol nad rámec zákona, lebo žalobcovi priznal viac práv, než na aké má nárok. Podľa najvyššieho súdu v posudzovanom prípade odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku vo vzťahu k aplikácii čl. 5 ods. 5 Dohovoru síce správne uviedol, že predmetné ustanovenie Dohovoru má prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou a správne tiež konštatoval, že judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva pod škodu v zmysle čl. 5 ods. 5 Dohovoru chápe aj nemateriálnu ujmu. Dovolateľ odvolaciemu súdu však opodstatnene vytýka, že nevyvetlil, či je vôbec možné na prípad žalobcu aplikovať ustanovenia Dohovoru, keďže k „nezákonnému zásahu“ do jeho práv došlo v čase, kedy Dohovor nebol pre vtedajší štát právne záväzný. Podľa názoru najvyššieho súdu malo náležité odôvodnenie, prečo v žalobcovom prípade bolo možné aplikovať Dohovor, kľúčový význam. Napriek zásadnému významu tohto vysvetlenia sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku k danej otázke bližšie nevyjadril. Tým porušil procesnú povinnosť odvolacieho súdu vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozsudku s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie), ako aj s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (ustanovenie § 387 ods. 3 Civilného sporového poriadku). Pokiaľ sa odvolací súd v danom prípade náležite nevyrovnal s otázkou možnosti aplikácie Dohovoru na prípad zásahu do práv žalobcu (čo znamenalo bez adekvátnej odpovede na podstatnú odvolaciu námietku) a bez ďalšieho prijal záver o vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ide nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia. Procesná nesprávnosť takej intenzity zakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku a zároveň odôvodňuje záver o opodstatnenosti podaného dovolania (ustanovenie § 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

7. Odvolací súd po zrušení jeho rozsudku z 9. júna 2016 sp. zn. 9 Co 344/2014 a po vrátení veci najvyšším súdom preskúmal a prejednal vec v napadnutom rozsahu podľa ustanovenia § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku na odvolacom pojednávaní v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a dospel k záveru, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vo výroku vecne správny aj keď z iných dôvodov potvrdil rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2019 sp. zn. 9 Co 10/2019-199 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“).

8. V napadnutom rozsudku odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď tieto skutkové zistenia ani sporné neboli, ale pri rozhodovaní náhrady nemajetkovej ujmy vec nesprávne právne posúdil, keď žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na príslušné ustanovenia zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii, zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 3 Ústavy a čl. 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru.

9. Odvolací súd v prvom rade poukázal na to, že od vydania napadnutého rozsudku Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Bratislave na svojom rokovaní 1. marca 2017 v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov prijalo vzhľadom na výkladové rozdiely právoplatných rozhodnutiach senátov 3 Co, 4 Co, 8 Co, 9 Co, 14 Co k

otázke právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. a jej vzťah k právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 119/1990 Zb. a k otázke priznania náhrady nemajetkovej ujmy s odkazom na čl. 5 ods. 5 Dohovoru prijalo Stanovisko č. 1/2017 podľa, ktorého zo všeobecnej zásady o zákone všeobecnom a špeciálnom (*lex specialis derogat generali*) jednoznačne vyplýva, že ak sú naplnené podmienky pre použitie špeciálnej úpravy, musí sa táto úprava aplikovať a nemožno použiť úpravu všeobecnú. Znamená to, že pre osoby, ktoré podľa zákona č. 119/1990 Zb. sú osobami oprávnenými žiadať odškodnenie, platí pre uplatňovanie a uspokojovanie majetkových nárokov vo vzťahu medzi nimi a štátom zvláštna právna úprava, bez ohľadu na to, ktorý predpis je pre ne priaznivejší. V prípadoch, na ktoré sa zákon č. 119/1990 Zb. vzťahuje, sa teda nemožno proti štátu domáhať iných či ďalších nárokov, ako tých, ktoré tento zákon upravuje. Napriek tomu, že ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie, a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice delby moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až potom, čo sa tento medzinárodný Dohovor stal pre Slovenskú republiku (záväzný, t. j. od 18. marca 1992) s tým, že okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii z tohto pohľadu nie je relevantný.

10. Odvolací súd ďalej poukázal aj vzhľadom na toto stanovisko na to, že v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. nárok na odškodnenie zahŕňa najmä náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 eur, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov, náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov, náhradu trov trestného konania vo výške 6,70 eur, výkonu väzby vo výške 20 eur za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 5 eur za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatených trov, náhradu zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní, náhradu zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia. Odškodnenie nemajetkovej ujmy na základe ustanovenia 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. (ktoré je predmetom daného konania) však nemožno rozhodnutím súdu priznať aj napriek tomu, že v ustanovení § 23 sú jednotlivé nároky uvádzané len príkladmo. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na snahu štátu zákonom č. 119/1990 Zb. rehabilitovať v ňom uvedené osoby a primerane ich odškodniť. Účelom tohto zákona bolo najmä zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali. V uvedenom kontexte je potrebné vychádzať z toho, že hoci primerané hmotné odškodnenie má nezanedbateľnú materiálnu stránku, ide skôr o symbolické odškodnenie, ktoré nadväzuje na základné zadosťučinenie morálne. Žalobcom uplatnené odškodnenie nemajetkovej ujmy tento zákon nijako neupravuje. Vzhľadom k tomu, že tento zákon je voči ďalším zákonom upravujúcim odškodňovanie neprávom odsúdených osôb (zákon č. 58/1969 Zb., zákon č. 504/2014 Z. z., Občiansky zákonník) zákonom špeciálnym, má jeho úprava prednosť pred týmito všeobecnými úpravami a možno dovodiť, že pokiaľ by zákonodarcu mal v úmysle odškodniť rehabilitované osoby aj za utrpenú nemajetkovú ujmu, bol by to v zákone upravil výslovne. Pokiaľ zákonodarcu pri stanovení rozsahu odškodnenia pri súdnych rehabilitáciách na nemateriálnu ujmu nepamätal, nie je táto úprava v rozpore s ústavne zaručenými právami, nakoľko Ústava v čl. 46 ods. 3 a ods. 4 stanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu a orgánu verejnej

správy alebo ich nesprávnym úradným postupom, ale za podmienok ustanovených zákonom. Aj podľa čl. 51 ods. 1 Ústavy sa možno domáhať práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 Ústavy len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

11. Odvolací súd ako nedôvodnú posúdil aj argumentáciu žalobcu prednesenú na odvolacom pojednávaní 18. apríla 2019, že priznanie uplatňovaného nároku umožňuje aplikácia čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach vydaného v Zbierke zákonov pod č. 120/1976 Zb. (ďalej len Medzinárodný pakt), ktorý nadobudol platnosť pre Československú socialistickú republiku dňom 23. marca 1976. Ustanovenie čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu používa pojem náhrada podľa zákona a vymáhateľné právo na náhradu, pričom povinnosťou každého štátu, ktorý je zmluvnou stranou paktu, bolo zabezpečiť tieto práva všetkým jednotlivcom na svojom území podliehajúcim jeho jurisdikcii bez akéhokoľvek rozlišovania podľa rasy, farby, pohlavia, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia (čl. 2 Medzinárodného paktu). Z uvedeného tak vyplýva, že ani ustanovenia Medzinárodného paktu nezakladajú priamy nárok na náhradu nemateriálnej ujmy, ale odkazujú na príslušnú vnútroštátnu úpravu. Vychádzajúc z čl. 46 ods. 3 a ods. 4 Ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu a orgánu verejnej správy alebo ich nesprávnym úradným postupom, ale za podmienok ustanovených zákonom a s poukazom na čl. 51 ods. 1 Ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 Ústavy možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú, odvolací súd ustálil, že uplatňovaný nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu nemožno bez ďalšieho vyvodit' ani z ustanovení Medzinárodného paktu. S poukazom na všetky vyššie uvedené závery nebolo možné žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy a to ani s odkazom na čl. 5 ods. 5 Dohovoru, keďže k zásahu do osobnej slobody žalobcu došlo v období rokov 1985-1987 (bol vo výkone trestu 24 mesiacov), roku 1989 (bol vo výkone trestu 1 mesiac a 12 dní) t. j. predtým ako bol tento medzinárodný Dohovor pre Slovenskú republiku záväzný (t. j. od 18. marca 1992), keďže okamih účasti žalobcu na rehabilitácii z tohto pohľadu nie je relevantný.

12. Odvolací súd aj napriek týmto záverom dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok ako vo výroku vecne správny potvrdiť a to s nasledujúcich dôvodov. Po zrušení v poradí prvého rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júna 2016 č. k. 9 Co 344/2014-120 najvyšším súdom v konaní nebolo sporné, že žalovaný na základe napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý nadobudol v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu 8. augusta 2016 právoplatnosť a 12. augusta 2016 vykonateľnosť vyplatil žalobcovi priznanú náhradu nemajetkovej ujmy, vrátane príslušenstva. Uvedená skutočnosť znamená, že v prípade zmeny napadnutého rozsudku by bol žalobca povinný priznanú náhradu nemajetkovej ujmy, vrátane príslušenstva vrátiť žalovanému. Obdobné situácie, kedy štát priznanú náhradu nemajetkovej ujmy na základe zákona č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách poškodeným osobám na základe právoplatného rozsudku vyplatil a následne sa domáhal od týchto osôb, aby vyplatené odškodnenia vrátili riešil Ústavný súd ČR a to vo svojich nálezoach z 15. apríla 2015 sp. zn. I. ÚS 819/15, z 11. augusta 2015 sp. zn. I. ÚS 723/15 a z 10. októbra 2017 sp. zn. II. ÚS 859/15. Ústavný súd ČR vo všetkých týchto citovaných nálezoach poukázal na stanovisko pléna Ústavného súdu ČR z 25. novembra 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 39/14, ktorý vo výroku I. rozhodol, že nárok na nemateriálnu ujmu podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až potom, čo sa tento medzinárodný Dohovor stal pre ČR (rovnako aj pre SR) záväzný (t. j. od 18. marca 1992) s tým, že okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii z tohto pohľadu nie je relevantný. Vo výroku II. vyslovil, že tento právny názor sa neuplatní v prípade, kedy žaloba na zaplatenie zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu bola podaná ešte pred prijatím tohto stanoviska. Ďalej Ústavný súd ČR v týchto nálezoach uviedol, že nároky jednotlivcov, ktorí v dobe neslobody odmietli z dôvodu náboženského či obdobného presvedčenia nastúpiť na vojenskú službu a boli preto v dobe neslobody nespravodlivo odsúdení a uväznení, ktoré boli uplatnené pred vydaním stanoviska pléna Ústavného súdu ČR; je treba brať rovnako vážne ako tie, ktoré boli pred vydaním stanoviska aj rozhodnuté a to i z hľadiska výšky odškodnenia. Je preto namieste tým jednotlivcom, ktorí svoje nároky uplatnili pred vydaním citovaného stanoviska, priznať i primerané odškodnenia v peniazoch a to vo výške zodpovedajúcej tomu, akoby sa na ich nespravodlivé väznenia vzťahoval článok 5 ods. 5 Dohovoru. Ani zákonodarca a tým menej potom súdy totiž nemôže odškodniť všetky príkoria, ktoré

vznikli v dobe neslobody. Avšak tam, kde už súdne rozhodnutia boli založené na nesprávnom výklade vnútroštátneho práva či medzinárodnej zmluvy a priznané finančné odškodnenie im bolo na základe právoplatných rozhodnutí vyplatené tieto založili legitímne očakávania poškodených, že práve im urobené krivdy sa štát rozhodol odškodniť; nemôžu preto súdy tieto legitímne očakávania sklamať vo vzťahu k poškodeným, ktorí svoje nároky uplatnili skôr, ako Ústavný súd uznal chybnosť svojho doterajšieho výkladu. Je lepšie, keď neskoršie uznanú výkladovú chybu Ústavného súdu v prospech obetí komunistického režimu zaplatia prostriedky štátneho rozpočtu, akoby mali tieto obeť pocit, že s nimi štátne orgány demokratického štátu hrajú nedôstojnú hru na sklamanú nádej. Odvolací súd si je vedomý tohto, že v podmienkach právneho poriadku platného v Slovenskej republike nezávislé a nestranné súdy rozhodujúce spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv nie sú viazané rozhodnutiami Ústavného súdu ČR, keď viazanosť všeobecného súdu inými rozhodnutiami je vymedzená v ustanovení § 193 Civilného sporového poriadku. Rovnako si je vedomý aj tohto, že s prihliadnutím na čl. 3 základných princípov do pojmu ustálená rozhodovacia prax treba zahrnúť stanoviská alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako aj iné nepublikované rozhodnutia, rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú. Aj keď vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutia Ústavného súdu ČR nemajú žiadne právne účinky v Slovenskej republike a nie sú z dôvodu kontinuity právneho poriadku Českej republiky a Slovenskej republiky s poukazom na čl. 152 ods. 1 Ústavy v tomto smere celkom zanedbateľné. Odvolací súd si závery v nálezoch Ústavného súdu ČR osvojil, keď vychádzal tiež z toho, že účelom zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprímerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali.

13. Odvolací súd zastáva názor, že k nárokom poškodených osôb je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v súdnom konaní, prípadne nedošlo k ďalšej krivde. Zákon o súdnej rehabilitácii mal zabezpečiť, aby demokratická spoločnosť pristúpila aspoň k čiastočnému zmierneniu následkov minulých krívd spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Štát a jeho orgány sú teda povinné postupovať obzvlášť v konaní podľa týchto zákonov v súlade so zákonnými záujmami osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná. K splneniu účelu a cieľa rehabilitácií je preto najmä nutné, aby všeobecné súdy interpretovali ustanovenia tohto vo vzťahu k oprávneným osobám čo najústretivejšie. Prípadné legislatívne nedôslednosti rôzneho druhu, ako aj nepredvídateľnosť v postupe rôznych štátnych orgánov alebo osôb konajúcich v podstate za štát, nemožno vykladať v neprospech oprávnených osôb, ale vo vzťahu ku konkrétnej veci, s prihliadnutím na platné ústavné hodnoty a princípy demokratického právneho štátu. Odvolací súd v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu považoval za potrebné uviesť, že mu nie je známa rozhodovacia prax najvyššieho súdu, resp. Ústavného súdu SR v obdobných veciach, čo bolo dôvodom prečo priamo Krajský súd v Bratislave a to Občianskoprávne kolégium v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov prijalo k otázke právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. a jej vzťah k právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 119/1990 Zb. a k otázke priznania náhrady nemajetkovej ujmy s odkazom na čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov spomínané Stanovisko č. 1/2017. Do prijatia uvedeného Stanoviska tak súdy prvej inštancie ako aj Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací posudzovali predmetné nároky čo sa týka priznania náhrady nemajetkovej ujmy s odkazom na čl. 5 ods. 5 Dohovoru rozdielne, čo je zrejmé aj z prejednávanej veci. Ak teda žalovaný na základe napadnutého rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, ktorý bol ale založený na nesprávnom výklade vnútroštátneho práva a Dohovoru vyplatil žalobcovi priznanú nemajetkovú ujmu založil tým legitímne

očakávania poškodeného, že práve jemu urobené krivdy sa štát rozhodol odškodniť. Odvolací súd vzhľadom na závery Ústavného súdu ČR má za to, že je v súlade s princípmi všeobecnej spravodlivosti, aby tieto legitímne očakávania žalobcu ako obeť komunistického režimu nesklamal, keďže žalobcovi bola vyplatená náhrada nemajetkovej ujmy skôr ako bolo prijaté Stanovisko č. 1/2017, ktorým odvolací súd uznal chybnosť svojho doterajšieho výkladu. Odvolací súd vzhľadom na uvedené v súlade s Ústavným súdom ČR zastáva názor, že je lepšie, keď neskoršie uznanú výkladovú chybu v prospech obetí komunistického režimu zaplatia prostriedky štátneho rozpočtu, akoby mali tieto obeť pocít, že s nimi štátne orgány demokratického štátu hrajú nedôstojnú hru na sklamanú nádej.

14. Odvolaciemu súdu nie je známa dostupná judikatúra najvyššieho súdu, resp. Ústavného súdu SR, ktorá by podobným spôsobom riešila vlastný judikatórny odklon v odškodňovaní žiadateľov o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných veciach, ktorá by mohla zakladať legitímne očakávania žalobcu, že sa jemu spáchaná krivda bude naprávať a odškodňovať rovnako alebo aspoň analogicky a preto si vyriešil túto otázku priamo odvolací súd zastávajúc názor, že úlohou súdu v podmienkach materiálneho právneho štátu je preto nájsť riešenie, ktoré by zaisťovalo maximálnu realizáciu základných práv strán sporu, a ak to nie je možné, rozhodnúť v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, resp. podľa všeobecného prirodzeno-právneho princípu. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku ako vecne správny potvrdil v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku aj keď z iných dôvodov.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný riadne a včas dovolanie, s tým, že je prípustné podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, lebo súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa jeho názoru je dovolanie prípustné aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, lebo napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Žalovaný navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie alebo, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že zmení rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietne a žalobcovi neprizná právo na náhradu trov konania.

16. K dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku žalovaný uviedol, že odvolací súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny z dôvodu, ktorý zjednodušene prezentoval v odseku 13., a síce že v prípade zmeny napadnutého rozsudku by bol žalobca povinný priznať náhradu nemajetkovej ujmy, vrátane príslušenstva vrátiť žalovanému. Na tomto dôvode (použitím ďalších podporných právnych dôvodov, ktoré boli podľa žalovaného aplikované vcelku nevhodne) založil odvolací súd svoje rozhodnutie, v dôsledku ktorého bola žalovanému opätovne právoplatne uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú už na základe predchádzajúceho zrušujúceho rozsudku splnil. Žalovaný vytýka odvolaciemu súdu, že sa tento neprípustným spôsobom odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej publikovaným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 2017 sp. zn. 8 Cdo 30/2017 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 2/2018 pod č. 25, v dôsledku ktorého za danej procesnej situácie bolo povinnosťou súdu opätovne konajúceho o žalobe o splnení povinnosti v peniazoch po tom, ako bolo jeho skoršie rozhodnutie zrušené dovolacím súdom a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, prihliadnúť podľa ustanovenia § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (teraz ustanovenie § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku) na to, že žalovaný už splnil povinnosť uloženú mu skorším právoplatným a vykonateľným rozhodnutím; inak neprípustne založil exekučný titul na opätovné vymáhanie už raz splnenej povinnosti. Nesprávnosť napadnutého rozsudku podčiarkuje záver odvolacieho súdu vyjadrený v odsekoch 11 a 11.1. až 11.3., v zmysle ktorých žalobcovi v tomto konaní nebolo možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, napriek tomu odvolací súd vydal už druhý rozsudok v tejto veci, v dôsledku ktorého je žalovanému opätovne uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy 25.000 € dokonca absolútne neprípustne i s úrokom z omeškania, a to len v dôsledku toho, že žalovaný plnil povinnosť uloženú predchádzajúcim rozsudkom odvolacieho súdu. V konečnom dôsledku postup odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku je spôsobilý viesť len k tomu, že žalovaný,

ktorým je právoplatne uložená povinnosť na plnenie v peniazoch, v prípade podania dovolania nebudú plniť takto uložené povinnosti. Najvyšší súd v odôvodnení vyššie označeného publikovaného uznesenia uvádza, že ak teda v preskúmvanej veci žalovaný na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku súdu, ktorý bol následne zrušený, zaplatil žalobcovi prisúdenú čiastku, bolo potrebné uvedení skutočnosť zohľadniť pri novom prejednaní veci. Ak bola uplatňovaná pohľadávka už uhradená, mal odvolací súd, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase vyhlásenia jeho rozsudku žalobu zamietnuť, a to aj vtedy, keď dospel k záveru, že nárok je opodstatnený. Odvolací súd tým založil neprípustne exekučný titul na jeho opätovné vymáhanie. V tomto prípade odvolací súd dokonca dospel v odôvodnení rozhodnutia k záveru, že nárok nie je opodstatnený, napriek tomu vydal rozsudok, v dôsledku ktorého je žalovanému opätovne uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch len z dôvodu, že táto už bola žalobcovi uhradená. Už tieto skutočnosti samé osebe zakladajú prípustnosť i dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, resp. podľa ustanovenia § 432 Civilného sporového poriadku.

17. Žalovaný tiež namietal, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Žalovaný má za to, že v prípade napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je možné aplikovať druhú vetu stanoviska č. 2 občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 1/2016, teda, že odvolací súd neuviedol žiadne dôvody pre postup, v dôsledku ktorého opätovne vydal rozsudok o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch dokonca s úrokom z omeškania, hoci v odôvodnení prijal záver, že takýto nárok žalobcu od základu nie je dôvodný. Odvolací súd sa svoj postup podľa žalovaného vcelku neúspešne snažil odôvodniť odkazom na situáciu v Českej republike, ktorá nastala v dôsledku nálezu Ústavného súdu ČR z 25. novembra 2014 sp. zn. Pl. ÚS-st. 39/14, ktorý ale neobsahuje odôvodnenie riešenia procesnej situácie v tomto konaní s ohľadom na diametrálne odlišnú situáciu v podmienkach Slovenskej republiky. Žalovaný za to, že v podmienkach Slovenskej republiky bola situácia diametrálne odlišná. Kým v právnom poriadku ČR existovala pred citovaným nálezom ustálená rozhodovacia prax samotného Ústavného súdu ČR o tom, že v prípadoch obdobných žalobcovmu náhrada nemajetkovej ujmy patrí, a práve v dôsledku tejto rozhodovacej praxe si takýto nárok uplatnili i ďalšie osoby, v podmienkach SR takáto ustálená rozhodovacia prax nebola. Žalobca si svoj nárok teda neuplatňoval v dôsledku ustálenej rozhodovacej praxe čo i len Krajského súdu v Bratislave, keďže predchádzajúci zrušený rozsudok odvolacieho súdu vydaný v tejto veci bol prvým rozsudkom, na základe ktorého bola fyzickej osobe v prípadoch obdobných žalobcovmu priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z toho dôvodu ochrana určeného okruhu osôb, ktorá mala byť poskytnutá práve citovaným nálezom Ústavného súdu ČR, žalobcovi nemala prečo byť poskytnutá. Žalobca pri uplatnení nároku v tomto konaní nepostupoval v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyššej súdnej autority v krajine, ako tomu bolo v prípade osôb, na ochranu ktorých vyššie citovaný plenárny nález Ústavného súdu ČR obsahoval výrok II. V podmienkach Slovenskej republiky neexistuje obdobné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, resp. Ústavného súdu SR a de facto jediným prípadom právoplatne priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v prípadoch obdobných žalobcovmu je práve žalobca. Žalovaný považuje za absurdné, aby dovolací ako i odvolací súd, ktorého senáty (vrátane tohto, ktorý vydal napadnutý rozsudok) náhradu nemateriálnej ujmy nepriznávajú (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. apríla 2019 sp. zn. 5 Cdo 150/2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. januára 2019 č. k. 6 Co 354/2017-91, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. januára 2019, č. k. 8 Co 741/2015-181, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 17. januára 2019, č. k. 9 Co 142/2018-188, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. novembra 2018, č. k. 9 Co 193/2017-71) rozhodol v tu prejednávanom prípade odlišne a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že priznaním náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi tak odvolací súd „ukrátil“ všetkých ostatných žiadateľov o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 119/1990 Zb. o možnosť „legitímneho očakávania“, že sa aj ich krivda bude odškodňovať totožne, ako je to aktuálne v prípade žalobcu. Takéto vyriešenie právnej (procesnoprávnej) otázky, keď súd jednému poškodenému, aj navzdory uznania chybnosti svojho doterajšieho výkladu, odškodnenie v plnej výške prizná a na všetkých ostatných poškodených, ktorých základné práva boli rovnakým, resp. obdobným spôsobom porušené a u ktorých súd konal o obdobných nárokoch vychádzajúcich z podobného

skutkového a právneho základu ako je žalobcov, dokonca v tom istom čase ako o žalobe žalobcu, má „dvojité meter“, považuje žalovaný za nanajvýš nespravodlivé a v príkrom rozpore so všeobecnou ideou spravodlivosti v demokratickom právnom štáte. Práve idea spravodlivosti viedla odvolací súd k vydaniu napadnutého rozsudku. Neobstojí tak ničím neodôvodnený záver odvolacieho súdu, že vzhľadom na to, že napriek absencii právneho titulu na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, je potrebné rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť, teda rozhodnúť, že žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, dokonca s príslušenstvom. Podľa žalovaného nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie (spravodlivý proces), uvedená vada zakladá aj dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Vychádzajúc z vyššie uvedeného má žalovaný za to, že napadnutý rozsudok ani zďaleka nenapĺňa predpoklady kladené na riadne odôvodnené rozhodnutie, keď je nutné ho považovať za zmätočné, v jednotlivých častiach si navzájom odporujúce a neposkytujúce ani len elementárnu odpoveď na otázku, z akých dôvodov je možné, aby odvolací súd vydal rozsudok, v dôsledku, ktorého je žalovanej (opätovne) právoplatne uložená povinnosť na plnenie, ak tento rozsudok zároveň obsahuje jednoznačné a preskúmateľné dôvody vedúce k tomu, že žalobcovi uplatnený nárok nepatrí.

18. Žalovaný napokon namietal, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v dôsledku porušenia ustanovenia § 382 Civilného sporového poriadku odvolacím súdom. Podľa žalovaného odvolací súd na jednej strane priznal vlastné pochybenie a de iure vyslovil záver, že na priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi neexistuje právny titul, a na strane druhej rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, keď v konaní nebolo sporné, že žalovaný na základe napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, vyplatil žalobcovi priznanú náhradu nemajetkovej ujmy, vrátane príslušenstva. Uvedená skutočnosť znamená, že v prípade zmeny napadnutého rozsudku by bol žalobca povinný priznanú náhradu nemajetkovej ujmy, vrátane príslušenstva vrátiť žalovanému. Žalovaný v tejto súvislosti vytýka odvolaciemu súdu, že tento pri aplikácii tohto právneho záveru, žiadnu zo strán neupozornil pred vytýčením odvolacieho pojednávania, resp. aspoň priamo na odvolacom pojednávaní v súlade s ustanovením § 382 Civilného sporového poriadku, aby sa vyjadrili k takémuto právnomu posúdeniu veci. Teda, že sa odkloní od pôvodne riešenej otázky, ktorou bol dovolacím súdom viazaný, t. j. otázky aplikácie Dohovoru na žalobcov prípad a merito veci postaví do diametrálne odlišnej roviny, t. j. otázky, či by žalovaný mal, resp. nemal nárok na vrátenie priznaného odškodnenia od žalobcu, resp. či by žalobca mal právoplatne priznané odškodnenie vrátiť. Žalovaný považuje takýto právny záver za nanajvýš prekvapivý, s ohľadom na obsah prednesu oboch sporových strán na odvolacom pojednávaní za prekvapivý pre obe sporové strany, a namieta porušenie možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Odvolací súd neprávom odňal možnosť žalovaného na uplatňovanie svojich procesných práv tým, že vo veci rozhodol na základe právneho posúdenia, ktoré doposiaľ riešené nebolo (založené na tom, že keď už raz žalobcovi nesprávne nárok priznal a žalovaný mu ho uhradil, nebolo by spravodlivé, aby bol žalobca povinný prijaté plnenie vrátiť), pričom žalovanému nedal žiadnu možnosť sa k takémuto posúdeniu vyjadriť, čo žalovaný považuje za neakceptovateľné. Žalovaný uznáva, že ustanovenie § 382 Civilného sporového poriadku sa v zmysle jeho výslovného znenia týka len aplikácie ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, súd pri aplikácii označených záverov v konečnom dôsledku žiadne ustanovenie žiadneho predpisu pri vydaní svojho rozhodnutia výslovne neaplikoval, preto je nevyhnutné ustanovenie § 382 Civilného sporového poriadku v tomto prípade chápať širšie (v súlade s jeho podstatou a skutočným zmyslom), teda tak, že odvolací súd má upovedomiť strany o novom právnom posúdení, ktoré zamýšľa aplikovať a umožniť stranám, aby sa k nemu vyjadrili. V danom prípade tak bol povinný vyzvať strany prinajmenšom na odvolacom pojednávaní, aby sa k možnému a napokon i aplikovanému právnomu posúdeniu vyjadrili. V tejto súvislosti je pre správne uchopenie zmyslu ustanovenia § 382 Civilného sporového poriadku potrebné aplikovať i čl. 3 a čl. 4 Civilného sporového poriadku. Teda žalovaný má za to, že tým, že odvolací súd neumožnil stranám, aby sa vyjadrili k novému právnomu posúdeniu, ktoré dovtedy nebolo aplikované a strany ani nemohli predpokladať, že aplikované bude, dopustil sa nesprávneho procesného postupu, ktorý mal za následok porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces, čím je naplnená prípustnosť i dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

19. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalobca v podaní zo 14. augusta 2019 a uviedol, že odvolací súd sa k veci vyjadril zrozumiteľne a starostlivo vysvetlil, ako dospel ku svojmu rozhodnutiu, pričom sa vyrovnal aj so zdanlivým rozporom, na ktorý poukazuje žalovaný.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a súčasne tiež dôvodné.

21. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

22. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

23. Nadalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie ústavného súdu príslušnej spisovej značky)].

24. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

25. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

27. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v

nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

29. Žalovaný vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a zároveň z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

30. Žalovaný v dovolaní vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP videl okrem iného v tom, že žalovaný nemal možnosť namietat správnosť nového právneho názoru zaujatého až po vyhlásení napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

31. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

32. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

33. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mариaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

34. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadřili.

34.1. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

34.2. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie

vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné.

34.3. Pod „prekvapivým rozhodnutím“ sa v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvej inštancie (porovnaj 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných „nových“ dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom strana sporu v danej procesnej situácii nemala možnosť namietať ne/správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (porovnaj 5 Cdo 46/2011).

34.4. Aj Ústavný súd SR vo svojej judikatúre definoval tzv. prekvapivé rozhodnutie, o ktoré ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných zásadne odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom zároveň odvolací súd účastníkovi konania neumožní vyjadriť sa k jeho iným (odlišným) právnym záverom, teda účastník konania nemá možnosť právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné (II. ÚS 407/2016, I. ÚS 736/2016).

35. Princíp tzv. „predbežného právneho posúdenia vecí“ vychádzajúci z § 382 CSP (tiež por. § 171 ods. 1 CSP) teda súvisí so zameraním sa na dokazovanie sporných skutočností, aby strany sporu dostali príležitosť predstaviť vlastné argumenty týkajúce sa právneho posúdenia veci. Tým by sa mohol predbežný právny názor všeobecného súdu potvrdiť alebo vyvrátiť (III. ÚS 446/2010, 4 Cdo 22/2017).

36. Zo spisu vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť do 3 dní žalobcovi sumu 25.000 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 8. mája 2012 do zaplatenia a trovy konania, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Nárok žalobcu na odškodnenie posúdil podľa zákona č. 119/1990 Zb., nakoľko mal za to, že zákon č. 119/1990 Zb. vo vzťahu k zákonu č. 58/1969 Zb. predstavuje špeciálnu právnu úpravu, lebo obsahuje osobitné ustanovenia vzťahujúce sa na prípady poškodených osôb v súvislosti so zrušenými odsudzujúcimi súdnymi rozhodnutiami za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti zákon označoval za trestné, umožňuje rýchle preskúmanie prípadov týchto osôb a zabezpečuje im primerané hmotné odškodnenie. Keďže ani jeden z uvedených zákonov neupravoval náhradu nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu treba posúdiť podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 3 Ústavy, ako aj čl. 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru.

Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné potvrdiť z iných dôvodov. Uvedol, že obdobné situácie, kedy štát priznanú náhradu nemajetkovej ujmy na základe zákona č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách poškodeným osobám na základe právoplatného rozsudku vyplatil a následne sa domáhal od týchto osôb, aby vyplatené odškodnenia vrátili riešil Ústavný súd ČR a to vo svojich nálezoč z 15. apríla 2015 sp. zn. I. ÚS 819/15, z 11. augusta 2015 sp. zn. I. ÚS 723/15 a z 10. októbra 2017 sp. zn. II. ÚS 859/15. Ústavný súd ČR vo všetkých týchto citovaných nálezoč poukázal na stanovisko pléna Ústavného súdu ČR z 25. novembra 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 39/14, ktorý vo výroku I. rozhodol, že nárok na nemateriálnu ujmu podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až potom, čo sa tento medzinárodný Dohovor stal pre ČR (rovnako aj pre SR) záväzný (t. j. od 18. marca 1992) s tým, že okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii z tohto pohľadu nie je relevantný. Vo výroku II. vyslovil, že tento právny názor sa neuplatní v prípade, kedy žaloba na zaplatenie zadostučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu bola podaná ešte pred prijatím tohto stanoviska. Ďalej Ústavný súd ČR v týchto nálezoč uviedol, že nároky jednotlivcov, ktorí v dobe neslobody odmietli z dôvodu náboženského či obdobného presvedčenia nastúpiť na vojenskú službu a boli preto v dobe neslobody nespravodlivo odsúdení a uväznení, ktoré boli uplatnené pred vydaním stanoviska pléna Ústavného súdu ČR; je treba brať rovnako vážne ako tie, ktoré boli pred vydaním stanoviska aj rozhodnuté a to i z hľadiska výšky odškodnenia. Je preto namieste tým jednotlivcom, ktorí svoje nároky uplatnili pred vydaním citovaného

stanoviska, priznať i primerané odškodnenia v peniazoch a to vo výške zodpovedajúcej tomu, akoby sa na ich nespravodlivé väznenia vzťahoval článok 5 ods. 5 Dohovoru. Odvolací súd si závery v nálezoch Ústavného súdu ČR osvojil, keď vychádzal tiež z toho, že účelom zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali. Odvolací súd zastáva názor, že k nárokom poškodených osôb je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v súdnom konaní prípadne nedošlo k ďalšej krivde. Odvolací súd vzhľadom na závery Ústavného súdu ČR má za to, že je v súlade s princípmi všeobecnej spravodlivosti, aby tieto legitímne očakávania žalobcu ako obeť komunistického režimu nesklamal, keďže žalobcovi bola vyplatená náhrada nemajetkovej ujmy skôr ako bolo prijaté Stanovisko č. 1/2017, ktorým odvolací súd uznal chybnosť svojho doterajšieho výkladu. Odvolací súd vzhľadom na uvedené v súlade s Ústavným súdom ČR zastáva názor, že je lepšie, keď neskoršie uznanú výkladovú chybu v prospech obetí komunistického režimu zaplatia prostriedky štátneho rozpočtu, akoby mali tieto obeť pocítiť, že s nimi štátne orgány demokratického štátu hrajú nedôstojnú hru na sklamanú nádej. Odvolací súd však nezoznámil strany so svojím odlišným právnym názorom a nedal im príležitosť sa k tomuto názoru vyjadriť. Strany tak nevedeli, že odvolací súd bude na vec nazerať inak a nemohli tomu prispôbiť svoje právne a skutkové námietky.

37. Z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie odvolací súd založil svoje rozhodnutie „nečakane“ a nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch než súd prvej inštancie, pričom odvolatelia v danej procesnej situácii nemali možnosť namietať správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. Zo spisu totiž nevyplýva, že by odvolací súd postupoval podľa § 382 CSP, že by si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z tohto ustanovenia, čím porušil právo strany na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

38. Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP je potrebná vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok treba posúdiť podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia za súčasného splnenia podmienky, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

39. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 33/2011 konštatoval, že pokiaľ odvolací súd nevyzval účastníkov konania v zmysle § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“; odo dňa účinnosti CSP § 382 CSP), aby sa vyjadрили k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie veci rozhodujúce, odňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ OSP.

40. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že v kontexte celého súdneho konania ide o tak závažné pochybenie odvolacieho súdu, ktoré znemožnilo žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 237 ods. 1 OSP (teraz § 420 písm. f/ CSP), dovolaním napadnuté rozhodnutie treba zrušiť; najvyšší súd v týchto prípadoch zrušoval napadnuté rozhodnutia bez toho, aby sa zaoberal správnosťou v nich zaujatých právnych záverov (por. napr. rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 44/2015, 2 Cdo 111/2014, 3 Cdo 4/2012, 4 Cdo 263/2013, 5 Cdo 241/2013, 6 Cdo 591/2015, 7 Cdo 212/2014, 8 Cdo 137/2015). Vzhľadom na to sa dovolací súd ani v preskúmvanej veci nezaoberal ďalšou dovolacou argumentáciou žalovaného.

41. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je nielen procesne prípustné, ale aj opodstatnené a ďalej sa s vecnou stránkou dovolania nezaoberal. So zreteľom na to dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

42. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

43. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znovu o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

44. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.